

Warszawa, dnia 1 września 2020 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOŚ-I.4220.1104.2020.ACH

**Burmistrz Mszczonowa
Plac Piłsudskiego 1
96-320 Mszczonów**

OPINIA

Na podstawie art. 64 ust. 3, 3a i 4 w związku z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm., zwanej dalej „ustawą ooś”), po uwzględnieniu wniosku Burmistrza Mszczonowa z dnia 31 lipca 2020 r., znak: G.6220.20.2020.JJ, o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,

wyrażam opinię,

że dla przedsięwzięcia polegającego na „Eksploatacji złoża kruszywa naturalnego ZBIROŻA X, w miejscowości Zbiroża, gmina Mszczonów, powiat żyrardowski, w obrębie działek o nr ewidencyjnych: 170, 171, 172 i 173, obręb 0058”:

I. nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;

II. istnieje konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunków lub wymagań, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b lub c ustawy ooś, tj.:

- 1) przed rozpoczęciem inwestycji, w tym w szczególności przed rozpoczęciem prac udostępniających, związanych ze zdejmowaniem wierzchniej warstwy gleby znad złoża oraz ingerencją w istniejące zbiorniki wodne, należy pod nadzorem przyrodniczym przeprowadzić oględziny terenu pod kątem obecności gatunków chronionych i ich siedlisk (ptaki, płazy, rośliny, rozproszone stanowiska gatunków częściowo chronionych mchów i porostów) oraz dokonać analizy przepisów prawa w tym zakresie; analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody,
- 2) w miarę możliwości chronione gatunki roślin, mchów i porostów przenieść pod nadzorem przyrodniczym poza rejon oddziaływania prac; zidentyfikowanym na obszarze planowanych prac zwierzętom (drobne ssaki, płazy, gady) należy umożliwić ucieczkę z terenu inwestycji lub przenieść je pod nadzorem przyrodniczym na stanowiska zastępcze,
- 3) prace związane z usuwaniem wierzchniej warstwy ziemi oraz ingerencją w istniejące zbiorniki wodne prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, jednokierunkowo, poza sezonem lęgowym/ rozrodczym zwierząt, tj. od początku września do końca lutego,
- 4) w trakcie eksploatacji złoża, w obrębie powstałych skarp, należy prowadzić obserwacje terenu pod kątem występowania gatunków chronionych i ich siedlisk; w przypadku zasiedlenia skarpy np. przez brzegówki, w miarę możliwości należy zmienić miejsce eksploatacji na możliwie najdalej oddalone od stanowisk lęgowych lub realizować prace na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt,
- 5) w trakcie eksploatacji złoża, gdy zaistnieje taka konieczność należy umożliwić zwierzętom ucieczkę z terenu budowy, a w przypadku braku możliwości ucieczki, zwierzęta należy przenieść do odpowiednich siedlisk poza rejon objęty inwestycją,
- 6) zbierany z placu budowy humus należy składować w przyzmacz zabezpieczonych przed przesuszeniem i wykorzystać do profilowania skarpy w trakcie rekultywacji terenu, po zakończeniu

wydobycia kruszywa,

7) rekultywację złoża prowadzić z pozostawieniem zbiornika wodnego oraz w kierunku rolno-leśnym,

8) prace wydobywcze prowadzić w godzinach 6-22.

Do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie wpłynął wniosek Burmistrza Mszczonowa o wydanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określenie zakresu ewentualnego raportu o oddziaływaniu na środowisko dla ww. przedsięwzięcia wraz z wymaganą dokumentacją, tj.: wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartą informacyjną przedsięwzięcia (zwaną dalej „kip”), wypisem i wyrysem z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji oraz oświadczeniem wraz z uzasadnieniem, czy wnioskodawca jest podmiotem zależnym od jednostki samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przedmiotowej sprawie należy zważyć, co następuje.

Rodzaj, parametry techniczne oraz zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji zaliczają ją do grupy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 40 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), jak wskazano w przedłożonej dokumentacji.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegać na odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego – piaskowego ZBIROŻA X na powierzchni ok. 11,5 ha. Eksploatacja będzie prowadzona na obszarze dawnego wyrobiska złoża ZBIROŻA VIII sposobem odkrywkowym, systemem ścianowym, zabierkowym. Część sucha i zawodniona będzie eksploatowana jednocześnie, refulerem, z poziomu lustra wody. Urobek będzie transportowany bezpośrednio do zakładu przerobczego zlokalizowanego poza wyrobiskiem poprzez rurociąg.

Planowana inwestycja zlokalizowana będzie poza granicami obszarów podlegających ochronie na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar Dąbrowa Radziejowska PLH140003, oddalony w kierunku północno-zachodnim o ok. 8,9 km od granic inwestycji.

Teren planowanego przedsięwzięcia stanowiły pierwotnie grunty klas IVb, V i VI, w przeszłości użytkowane rolniczo. Obecnie obszar ten stanowi wyrobisko poeksploatacyjne, po zakończeniu wydobywania złoża ZBIROŻA VIII w obrębie warstwy suchej. Obszar planowanego przedsięwzięcia znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie czynnej kopalni odkrywkowej kruszywa naturalnego ZBIROŻA II. Na obszarze przedsięwzięcia pierwotny charakter krajobrazów naturalnych został już całkowicie przekształcony i ponowne rozpoczęcie eksploatacji kruszywa nie wpłynie na utratę walorów użytkowych i przyrodniczych. Sąsiedztwo terenu inwestycji stanowią tereny rolne, leśne oraz eksploatacyjne. W odległości ok. 5 km na zachód znajduje się węzeł z drogą szybkiego ruchu S8 Warszawa–Katowice.

Obszar inwestycji obejmuje wyrobisko, zarośla na wierzchołkach oraz monokultury sosnowe i pola uprawne, znajdujące się w jego buforze. Do zbiorowisk o fizjonomii leśno-zaroślowej należy zbiorowisko zastępcze ze związku *Dicrano-Pinion*. Niewielki fragment omawianego terenu na zachodnim stoku wyrobiska zajmuje zespół glistnika jaskółczego ziela i robinii akacjowej. Bioróżnorodność zbiorowisk zaroślowych wzbogaca łożowisko wierzby szarej, zespół podagrycznika pospolitego i dzikiego bzu czarnego oraz zespół mietlicy i topoli osiki. Z nitrofilnych zbiorowisk bylin zaroślowych wytworzyły się tutaj następujące zespoły: traworośla z trzcinnikiem piaskowym, ziołorośla z wrotczem pospolitym i bylicą pospolitą, zarośla bylicy polnej i wiesiołka czerwonołodygowego, zespół pyleńca pospolitego, zespół nostryka białego i żółtego oraz zbiorowisko z podbiałem pospolitym. Wyrobisko wraz z terenami przyległymi jest również środowiskiem bytowania: pionierskiej murawy napiaskowej (klasa *Koelerio-Corynephoretea*) oraz zbiorowisk chwastów pól uprawnych i

jednorocznych roślin ruderalnych. Ze zbiorowisk związanych z wodą na dnie wyrobiska wytworzyły się następujące zespoły: szuwar trzcinowy i szuwar pałki wąskolistnej. Zespół charakteryzuje się zubożałym składem oraz wytworzył się na siedlisku antropogenicznym i dlatego nie spełnia definicji siedliska przyrodniczego o kodzie 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. W florze budującej fitocenozę główną rolę odgrywają terofity, zimujące w postaci siewek, dwuletnie hemikryptofity oraz towarzyszące im byliny formacji bardziej trwałych. Z chronionych gatunków roślin naczyniowych identyfikowano częściowo chronione kocanki piaszkowe. Stanowisko rokitnika zwyczajnego jest synantropijne. Częściowo chronione mchy reprezentowane są przez dwa pospolite gatunki: widłoząb miotlasty i rokitnik pospolity. Nie obserwowano częściowo chronionych grzybów. Świat zwierzęcy charakteryzuje występowanie m.in. płazów i gadów (jaszczurka zwinka, ropucha szara, żaba zielona). Wśród obserwowanych ptaków stwierdzono występowanie (żerowisko) m.in. takich gatunków jak: sieweczka rzeczna, żuraw, bocian czarny i świergotek polny. Występujące na terenie inwestycji lub jej sąsiedztwie ssaki to m.in. kret, jeź, wydra, nocek i mroczek późny.

Teren obecnie pełni ważną lokalnie funkcję ekologiczną jako refugium gatunków stepowych i zaroślowych oraz żerowisko i źródło wody pitnej. Nie jest to jednak jedyny zbiornik wodny, gdyż w sąsiednich wyrobiskach poeksploatacyjnych również znajdują się zbiorniki wodne, stanowiące siedlisko o analogicznych warunkach. Ponowne rozpoczęcie eksploatacji spowoduje najpierw migrację, a po zakończeniu eksploatacji ponowne zasiedlenie nowego siedliska opisanymi gatunkami.

Zagospodarowanie tego terenu i dalsza eksploatacja surowca nie wpłynie negatywnie na sąsiadujące obszary chronione. Okolica jest silnie przekształcona na skutek działalności wydobywczej i poddana bardzo silnej antropopresji. Ponowne wykorzystanie złoża spowoduje oddziaływania o charakterze okresowym i odwracalnym. Rekultywacja wyrobiska poeksploatacyjnego będzie prowadzona z pozostawieniem zbiornika wodnego, który będzie nowym siedliskiem flory i fauny wodolubnej. Z tego względu okresowe oddziaływanie na elementy środowiska, będzie dotyczyć głównie emisji hałasu i będzie miało charakter czasowy i odwracalny. Okresowy i odwracalny będzie również wpływ na ewentualne, lokalne szlaki migracji.

Z uwagi na lokalizację inwestycji poza obszarowymi formami ochrony przyrody oraz na terenie przekształconym antropogenicznie (użytkowany górniczo) uznano, że nałożenie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na uwarunkowania przyrodnicze nie jest konieczne.

Biorąc pod uwagę zakres i lokalizację przedsięwzięcia, a także założenia przedstawione w kip, stwierdzono, że realizacja i funkcjonowanie planowanej inwestycji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony i integralność ww. obszaru Natura 2000, jak również na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Inwestycja nie wpłynie również negatywnie na przyrodę oddalonego o ok. 500 m Bolimowsko-Radziejowickiego z doliną środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu. W zasięgu oddziaływania inwestycji nie znajdują się obszary wodno-błotne. Realizacja przedsięwzięcia nie przyczyni się w sposób istotny do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu oraz zwiększenia wrażliwości elementów środowiska przyrodniczego na ewentualne zmiany klimatyczne obszaru. W rejonie oddziaływania inwestycji nie występują siedliska łąkowe.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia stanowi miejsce występowania chronionych gatunków mchów, porostów, roślin i zwierząt. Przeprowadzenie oględzin terenu pod nadzorem przyrodniczym przed rozpoczęciem prac, prowadzenie prac jednokierunkowo oraz ewentualne przeniesienie stanowisk roślin oraz umożliwienie ucieczki zwierzętom lub ich relokacja pozwoli na wyeliminowanie lub ograniczenie nieumyślnego zniszczenia stanowisk chronionych roślin oraz uśmiercenia lub okaleczenia zwierząt, w tym zwierząt podlegających ochronie. Zapewni również realizację prac z poszanowaniem przepisów prawa. Z powyższych względów prace winny być prowadzone poza okresem lęgowym/ rozrodu i migracji zwierząt (wrzesień – koniec lutego). Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia

16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183, ze zm.), w stosunku do dziko występujących roślin i zwierząt objętych ochroną, obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych ww. ustawą. W przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory muszą być spełnione konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogi związane z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska. Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii Inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

Teren skarp stanowi potencjalne miejsce występowania gatunków zwierząt, w tym gatunków objętych ochroną. Bieżąca kontrola skarp pozwoli na podjęcie adekwatnych działań w przypadku stwierdzenia np. stanowisk lęgowych ptaków oraz realizację prac z poszanowaniem prawa. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt mogących występować na terenie inwestycji, nakazano umożliwić zwierzętom ucieczkę z terenu robót, a w razie konieczności ich przeniesienie w dogodne siedliska. Humus, jako najcenniejsza warstwa gleby podlega ochronie i ponownemu wykorzystaniu do zagospodarowania terenu. Humus jest jednocześnie bankiem nasion roślin lokalnych, dlatego należy go zagospodarować w terenie znajdującym się jak najbliżej miejsca zrywki. Rekultywacja złoża w kierunku wodno-rolno-leśnym pozwoli na stworzenie nowego siedliska roślin i zwierząt (żerowiska, miejsce rozrodu), w tym gatunków występujących na omawianym terenie przed realizacją inwestycji.

Po przeprowadzeniu wnikliwej analizy dostarczonych wraz z wnioskiem materiałów, uwzględniając łącznie uwarunkowania przedstawione w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, wyrażono opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Niniejsza opinia nie zwalnia Inwestora/Wnioskodawcy od uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji, uzgodnień lub zezwoleń.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy ooś właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony z wyłączeniami wskazanymi w przedmiotowym przepisie.

Jednocześnie zwracam się do Burmistrza Mszczonowa, mając na uwadze zasady postępowania uregulowane w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm., zwanej dalej „k.p.a.”), w tym art. 9 i 10 k.p.a., o poinformowanie stron postępowania o wydaniu niniejszej opinii.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Arkadiusz Malec

**p.o. Z-cy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie -
Regionalnego Konserwatora**

Przyrody

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa